

**QURILISH MATERIALLARI ISHLAB CHIQARISH SANOATI
KORXONALARI INVESTITSION SALOHIYATINI BAHOLASHNI
SHAKLLANTIRISH JIHATLARI**

Boboyev Abror Abdusattor o'g'li

Termiz davlat muxandislik va agrotekhnologiyalar universiteti
Taqmoqlar iqtisodiyoti kafedrası oqtuvchisi

Annotatsiya:

Ushbu maqolada qurilish materiallari sanoati korxonalarining investitsiya salohiyatini baholashni shakllantirishning asosiy jihatlari, moliyaviy barqarorlik, innovatsion faoliyat, bozordagi o'rni, ishlab chiqarish quvvati va ekologik barqarorlik tahlil qilinadi. Korxonalarning investitsiya salohiyatiga turli omillarning kompleks ta'sirini hisobga olishga imkon beruvchi ko'p mezonli yondashuv taklif etiladi.

Kalit so'zlar: sarmoyaviy salohiyat, qurilish materiallari, sanoat, moliyaviy barqarorlik, innovatsion faoliyat, ekologik barqarorlik.

Kirish:

Qurilish materiallari sanoati korxonalarining investitsion salohiyatini baholashni shakllantirish qurilish sanoatining barqaror rivojlanishini ta'minlashda asosiy o'rin tutadi. Iqtisodiyotning ushbu sektori, qoida tariqasida, katta kapital qo'yilmalarni talab qiladi, bu texnologik jarayonlarning o'ziga xosligi, ishlab chiqarishning yuqori kapital sig'imi va uzoq muddatli o'zini oqlash muddati bilan bog'liq. Zamonaviy sharoitda nafaqat investitsiyalarni jalb qilish, balki ularni oqilona taqsimlash ham muhim ahamiyatga ega bo'lib, bu korxonalarning investitsiya salohiyatini ob'ektiv va batafsil baholashni talab qiladi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya:

Korxonaning investitsiya potentsiali deganda uning raqobatbardoshligini oshirish va uzoq muddatli rivojlanishni ta'minlash maqsadida investitsiyalarni jalb qilish va ulardan samarali foydalanish imkoniyatlari yig'indisi tushuniladi. Ushbu potentsial

International Conference on Educational Discoveries and Humanities

Hosted online from Moscow, Russia

Website: econfseries.com

16th January, 2025

tahlili moliyaviy holat, texnik jihozlar, innovatsion salohiyat, kadrlar malakasi, xomashyodan foydalanish imkoniyati va bozor muhitining holati kabi keng ko'lamli omillarni qamrab oladi. Biroq, qurilish materiallari bozoridagi dinamik o'zgarishlar sharoitida investitsiya salohiyatini baholashning an'anaviy yondashuvlarini qayta ko'rib chiqish va zamonaviy voqelikka moslashtirish kerak.

Ushbu ish qurilish materiallari sanoati korxonalarining investitsiya salohiyatini baholashni shakllantirishning asosiy jihatlarini o'rganishga bag'ishlangan. Tahlilning zamonaviy usullari ko'rib chiqilib, investitsion salohiyatga ta'sir etuvchi asosiy omillar aniqlanib, ularni korxonalarning amaliy faoliyatida hisobga olish bo'yicha tavsiyalar taklif etiladi. Tadqiqotning nazariy asosi sifatida mahalliy va xorijiy olimlarning investitsiyalarni boshqarish, iqtisodiy tahlil va strategik rejalashtirish sohasidagi ishlaridan foydalanildi. Tahlil uchun umumiy ilmiy tadqiqot usullari, jumladan tizimli yondashuv, qiyosiy tahlil usuli va ekspert baholaridan foydalanilgan.

Natijalar:

Investitsion salohiyat tarkibida qurilish materiallari sanoati korxonalarining innovatsion faoliyati muhim o'rin tutadi. Zamonaviy sharoitda ishlab chiqarish texnologiyalarini rivojlantirish, energiya tejovchi va ekologik toza texnologiyalarni joriy etish raqobatbardoshlikning asosiy omillariga aylanmoqda. Ilmiy-tadqiqot va ishlanmalarga faol sarmoya kiritayotgan korxonalar raqobatdosh ustunliklarga ega bo'lib, bu ularning investitsion jozibadorligini oshirishga xizmat qiladi.

Bozor ulushi, obro'si va mijozlar bazasi barqarorligi kabi ko'rsatkichlar orqali baholanadigan korxonalarning bozordagi pozitsiyasi ham investitsiya salohiyatiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Tahlil shuni ko'rsatdiki, kuchli bozor mavqeiga ega kompaniyalar yuqori investitsion jozibadorlikka ega, chunki ular yanada barqaror va istiqbolli hisoblanadi. Ishlab chiqarish quvvatlari va ularning texnik holati korxonaning ishlab chiqarish hajmini kengaytirish va yangi bozorlarni o'zlashtirish qobiliyatini belgilaydi. Bu yerda asosiy ko'rsatkichlar - uskunaning eskirish darajasi, ishlab chiqarishni avtomatlashtirish darajasi va xom ashyo mavjudligi. Zamonaviy va yuqori texnologiyali uskunalar ega kompaniyalar yuqori darajadagi investitsiya salohiyatini namoyish etmoqda.

International Conference on Educational Discoveries and Humanities

Hosted online from Moscow, Russia

Website: econfseries.com

16th January, 2025

Muhokama:

Qurilish sanoati korxonalarining investitsiya salohiyatini baholashda ekologik barqarorlik tobora muhim jihatga aylanmoqda. Ekologik talablarning kuchaytirilishi sharoitida investorlar ishlab chiqarishning atrof-muhitga ta'siri darajasi, ekologik toza texnologiyalardan foydalanish va atrof-muhitni boshqarishning xalqaro standartlariga rioya etishga e'tibor qaratmoqda. Tadqiqot natijalari qurilish materiallari sanoati korxonalarining investitsiya salohiyatini baholashga kompleks yondashuv zarurligini tasdiqlaydi. Moliyaviy barqarorlik, innovatsion faollik, bozordagi mavqei, ishlab chiqarish quvvati va ekologik barqarorlik korxonaning investitsiyalarni jalb qilish qobiliyatini belgilovchi asosiy jihatlardir.

Xulosa:

Xulosa o'rnida shuni aytish mumkinki, investitsion salohiyatni oshirish uchun korxonalarga innovatsiyalarni rivojlantirish, ishlab chiqarish quvvatlarini modernizatsiya qilish va ekologik barqarorlikni oshirishga harakat qilish tavsiya etiladi. Shuningdek, boshqaruv tizimlarini takomillashtirish va moliyaviy barqarorlikni mustahkamlash muhim ahamiyatga ega. Taklif etilayotgan yondashuvdan nafaqat qurilish industriyasida, balki iqtisodiyotning boshqa kapital talab qiluvchi tarmoqlarida ham investitsiya salohiyatini baholash uchun foydalanish mumkin, bu esa uni strategik rejalashtirish va boshqarishning universal vositasiga aylantiradi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Xairova D.R., Davletov I.X., Xaydarova E.Sh., Sayfullayeva M.I. Qurilishda marketing. O'quv qo'llanma. - Toshkent: TAQI, 2014.
2. Davletov I.X. Qurilish iqtisodiyoti: O'quv qo'llanma. - T.: TAQI, 2019.
3. Buzyreva V.V. Qurilish iqtisodiyoti. O'quv qo'llanma. - M., 2007.
4. Isamuxamedova Sh.A., Davletov I.X. va boshq. Qurilish iqtisodiyoti: O'quv qo'llanma, 1-qism.- T.: TAQI, 2012.